

Az állami támogatások ellenőrzési eljárásainak lefolytatására alkalmazott bevált gyakorlatok kódexe

(2018/C 253/05)

Tartalomjegyzék

1.	A kódex alkalmazási köre és célja	15
2.	A kódex viszonya az uniós joghoz	16
3.	Előzetes bejelentés	16
3.1.	Célkitűzések	16
3.2.	Alkalmazási kör	17
3.3.	Ütemezés	17
3.4.	Tartalom	17
4.	Portfólióalapú megközelítés és kölcsönösen elfogadott tervezés	18
4.1.	Portfólióalapú megközelítés	18
4.2.	Kölcsönösen elfogadott tervezés	18
4.2.1.	Célkitűzés és tartalom	18
4.2.2.	Alkalmazási kör és határidők	18
5.	A bejelentett intézkedések előzetes értékelése	19
5.1.	Információkérés	19
5.2.	Az előzetes vizsgálat közös megegyezéssel történő felfüggesztése	19
5.3.	Kapcsolattartás az „aktuális helyzetre” vonatkozóan és kapcsolattartás a támogatás kedvezményezettjével	19
6.	Egyszerűsített eljárás az egyértelmű ügyekben	19
6.1.	Egyszerűsített eljárás alá vonható ügyek	19
6.2.	A bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel az egyszerűsített eljárás alkalmazásának meghatározása során	20
6.3.	A rövid összefoglaló bejelentése és közzététele	20
6.4.	Rövid határozat	20
7.	A hivatalos vizsgálati eljárás	21
7.1.	A határozat és az érdemi összefoglaló közzététele	21
7.2.	Az érdekelt felek észrevételei	21
7.3.	Tagállami észrevételek	21
7.4.	Kiegészítő információk kérése az érintett tagállamtól	22
7.5.	Más forrásokhoz intézett információkérés	22
7.6.	A hivatalos vizsgálat indokolt felfüggesztése	22
7.7.	A végső határozat elfogadása és a hivatalos vizsgálat indokolt meghosszabbítása	22
8.	A gazdasági ágazatok és a támogatási eszközök vizsgálata	23
9.	Hivatalos panasz	23
9.1.	Panaszbejelentő űrlap és a támogatásnyújtás által érintett érdekek bizonyítására vonatkozó kötelezettség	23
9.2.	Indikatív időkeret és a hivatalos panasz vizsgálatának eredménye	23
10.	Értékelési terv	24
11.	Nyomon követés	24
12.	Jobb koordináció és hatékonyabb partnerség a tagállamokkal	25
13.	Jövőbeni felülvizsgálat	25

1. A KÓDEX ALKALMAZÁSI KÖRE ÉS CÉLJA

1. Az elmúlt években a Bizottság bevezette az állami támogatási szabályozás korszerűsítésének menetrendjét, hogy az állami támogatások ellenőrzését olyan intézkedésekre összpontosítsa, amelyek ténylegesen befolyásolják a versenyt a belső piacon, és ugyanakkor egyszerűsítik és észszerűsítik a szabályokat és az eljárásokat. Ez megkönnyíti a közberuházásokat azáltal, hogy felhatalmazza a tagállamokat arra, hogy állami támogatást nyújtsanak a Bizottság előzetes vizsgálata nélkül, és felgyorsítsák az állami támogatási eljárások döntéshozatali folyamatát.
2. A Bizottság különösen a következőket fogadta el:
 - Az állami támogatás fogalmáról szóló közlemény⁽¹⁾, amely tisztázza az állami támogatást nem tartalmazó, közpénzből nyújtott támogatás típusait. Ezek közé tartozhatnak például a következők: a gazdasági tevékenységek piaci feltételek melletti finanszírozása, az olyan infrastruktúrába történő beruházások, mint a vasutak, az autópályák, a belvízi utak és a vízelosztási rendszerek, amelyek nem versengenek hasonló infrastruktúrákkal, a kisméretű infrastruktúrába történő beruházások és a lényegében helyi szolgáltatások finanszírozása.
 - Az általános csoportmentességi rendelet⁽²⁾, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy olyan állami támogatási intézkedések széles skáláját valósítsák meg a Bizottság előzetes engedélyezése nélkül, amelyek valószínűleg nem torzítják a versenyt. Az újonnan végrehajtott állami támogatási intézkedések több mint 97 %-a az általános csoportmentességi rendelet hatálya alá tartozik, ezért előzetes bizottsági jóváhagyás nélkül kerül végrehajtásra⁽³⁾.
 - Az állami támogatásokra alkalmazandó eljárási szabályokról szóló felülvizsgált rendelet, beleértve a panaszkezelésre és a piaci információs eszközökre vonatkozó szabályokat, amelynek célja, hogy az állami támogatások ellenőrzését az olyan esetekre összpontosítsa, amelyek a legnagyobb eséllyel okoznak versenytorzulást a belső piacon⁽⁴⁾.
 - Egy sor olyan, konkrét esetekre vonatkozó határozat, amely megerősíti, hogy a tagállamok számos kis léptékű projektet támogathatnak állami támogatás ellenőrzése nélkül, helyi jellegük és a belső piacra gyakorolt nagyon korlátozott hatásuk miatt⁽⁵⁾.
3. Folytatódnak az uniós állami támogatási szabályok összpontosítására és észszerűsítésére irányuló erőfeszítések. A 2021–2027 közötti többéves pénzügyi kerettel összefüggésben a Bizottság javaslatot tett az uniós állami támogatásokról szóló felhatalmazó rendelet felülvizsgálatára annak érdekében, hogy megkönnyítse i. a pénzügyi eszközök formájában fizetett uniós finanszírozás kombinálását a tagállamok által fizetett finanszírozással, és ii. észszerűsítse azokat a feltételeket, amelyek szerint a tagállamok az uniós strukturális és beruházási alapok keretében bizonyos projekteket támogathatnak⁽⁶⁾.
4. A korszerűsített állami támogatási szabályok lehető legnagyobb mértékű kihasználása érdekében e közlemény (a továbbiakban: a bevált gyakorlatok kódexe) iránymutatást nyújt a tagállamoknak, a támogatás kedvezményezettjeinek és más érdekeltnek az állami támogatási eljárások gyakorlati működéséről⁽⁷⁾. Célja, hogy az állami támogatási eljárásokat a lehető legátláthatóbb, legegyszerűbb, legegyszerűbb, legkiszámíthatóbb módon és kellő időben lehessen lefolytatni. E közlemény a 2009-ben elfogadott bevált gyakorlatok kódexéről szóló közlemény⁽⁸⁾ helyébe lép, és integrálja a 2009. évi egyszerűsített eljárásról szóló közleményt⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról (HL C 262., 2016.7.19., 1. o.).

⁽²⁾ A 651/2014/EU rendeletnek a kikötői és repülőtéri infrastruktúrára irányuló támogatás, a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatásra és a sportlétesítményekre és multifunkcionális szabadidős létesítményekre nyújtott támogatásra vonatkozó bejelentési határértékek, továbbá a legkülső régiókban biztosított regionális működési támogatási programok tekintetében, valamint a 702/2014/EU rendeletnek a támogatható költségek összegének meghatározása tekintetében történő módosításáról szóló, 2017. június 14. (EU) 2017/1084 bizottsági rendelettel (HL L 156., 2017.6.20., 1. o.) módosított, a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 2017. évi állami támogatási értesítője, eredmények, tendenciák és észrevételek az EU–28 állami támogatási kiadásokra vonatkozó, 2016. évi jelentéseivel kapcsolatban, 2017.11.29., 14. o.

⁽⁴⁾ A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).

⁽⁵⁾ Lásd a Bizottság sajtóközleményét: Állami támogatás: A Bizottság iránymutatást ad az állami támogatásnak nem minősülő helyi állami támogatási intézkedésekről, IP/16/3141, 2016. szeptember 21.; A Bizottság sajtóközleménye: Állami támogatás: A Bizottság iránymutatást ad az előzetes bizottsági jóváhagyás nélkül nyújtható helyi állami támogatási intézkedésekről, IP/15/4889, 2015. április 29.

⁽⁶⁾ A Bizottság javaslata az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 2015. július 13-i (EU) 2015/1588 tanácsi rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre, COM/2018/398 final – 2018/0222, 2018.6.6.

⁽⁷⁾ Mivel az egyszerűsített eljárásról szóló közlemény hatálya alá tartozó intézkedések jelentős része most mentesül az állami támogatások bejelentése alól, és így az említett eljárás alkalmazása igen korlátozott, az egyszerűsített eljárásról szóló közleményt beépítették a bevált gyakorlatok 2018. évi kódexébe.

⁽⁸⁾ A Bizottság közleménye az állami támogatások ellenőrzési eljárásainak lefolytatására alkalmazott bevált gyakorlatok kódexéről (HL C 136., 2009.6.16., 13. o.).

⁽⁹⁾ A Bizottság közleménye az állami támogatások bizonyos típusainak kezelésére vonatkozó egyszerűsített eljárásról (HL C 136., 2009.6.16., 3. o.).

5. Az e közleményben megfogalmazott célok elérése, valamint az állami támogatási szabályok helyes és hatékony alkalmazásának biztosítása érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak szoros partneri együttműködést kell folytatniuk egymással. Ebben az összefüggésben a Bizottság szolgálatai továbbra is lehetőséget kínálnak majd az előzetes bejelentést megelőző kapcsolatfelvételre azon esetleges állami támogatási intézkedések tekintetében, amelyek végrehajtását a tagállamok mérlegelik. A Bizottság szolgálatai a tagállamokkal közösen meghatározzák az ügyek eljárásjogi kezelésének prioritásait. Ezen túlmenően nemzeti koordinátorokból álló hálózatot hoznak létre, és támogatást nyújtanak a tagállamoknak az állami támogatási szabályok alkalmazásáról szóló iránymutatás és képzés formájában. A Bizottság arra irányuló erőfeszítései részeként, hogy még tovább erősítse a tagállamokkal való együttműködését és partnerségét, a bizottsági szolgálatok arra fogják ösztönözni a tagállamokat, hogy osszák meg vele és egymással tapasztalataikat a bevált gyakorlatok, valamint az állami támogatási szabályok alkalmazása során felmerülő kihívások kezelése terén.
6. A bevált gyakorlatok 2018. évi kódexének célja az is, hogy javítsa az állami támogatásokkal kapcsolatos panaszok kezelésének eljárását. A 2018. évi kódex tisztázza azon feltételeket, amelyek alapján a Bizottság szolgálatai „hivatalos panasz” tekintik az ügyet, és indikatív határidőket állapít meg a hivatalos panaszok kezelésére.
7. Az egyedi ügyek sajátosságai azonban szükségessé tehetik e kódex kiigazítását, vagy az attól való eltérést. A halátszati és az akvakultúra-ágazat sajátosságai, valamint az elsődleges mezőgazdasági termékek előállításához, illetve a mezőgazdasági termékek feldolgozásához és forgalmazásához kapcsolódó tevékenységek miatt szintén indokolt lehet az e kódextól való eltérés.

2. A KÓDEX VISZONYA AZ UNIÓS JOGHOZ

8. A kódex leírja és egyértelművé teszi a bizottsági szolgálatok által az állami támogatási ügyek elbírálása során követett eljárásokat. Nem ad kimerítő áttekintést az uniós állami támogatási szabályokról, hanem azt inkább a szabályokat tartalmazó összes többi dokumentummal együtt kell olvasni. A kódex nem hoz létre új jogokat az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (a továbbiakban: a Szerződés), az eljárási rendeletben ⁽¹⁾ és a végrehajtási rendeletben ⁽²⁾ foglalt jogokon, valamint azok uniós bíróságok általi értelmezésén felül. E jogokat semmilyen módon sem változtatja meg.

3. ELŐZETES BEJELENTÉS

3.1. Célkitűzések

9. A Bizottság szolgálatai felkéri a tagállamokat, hogy az esetleges állami támogatási intézkedések Bizottság felé történő hivatalos bejelentése előtt vegyék fel a kapcsolatot e szolgálatokkal („a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel”). A bejelentést megelőző kapcsolatfelvételnek több célja van.
10. Először, a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel során a Bizottság szolgálatai és a tagállam megvitathatják, hogy milyen információra van szükség ahhoz, hogy a szóban forgó állami támogatási intézkedés bejelentését teljesnek lehessen tekinteni. Így a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel általában jobb és teljesebb bejelentést eredményez. Ez pedig felgyorsítja az ilyen bejelentések kezelését, általában lehetővé téve a Bizottság számára, hogy az értesítés napjától számított két hónapon belül határozatot hozzon ⁽³⁾.
11. Másodszor, a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel során a Bizottság szolgálatai és a tagállam informális és bizalmas módon ⁽⁴⁾ megvitathatja a javasolt intézkedés jogi és gazdasági szempontjait, mielőtt a hivatalos bejelentésre sor kerülne. A bejelentést megelőző szakasz lehetőséget biztosíthat a tervezett intézkedés azon aspektusainak kezelésére, amelyek esetleg nem felelnek meg teljes mértékben az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak, ideértve azokat az eseteket is, amikor az intézkedés jelentős módosítására van szükség.
12. Harmadszor, a bejelentést megelőző szakaszban a Bizottság szolgálatai első értékelést készítenek arról, hogy az adott ügy esetében alkalmazható-e az egyszerűsített eljárás (lásd a 6. szakaszt).

⁽¹⁾ A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).

⁽²⁾ A legutóbb a 2015. november 27-i (EU) 2015/2282 bizottsági rendelettel (HL L 325., 2015.12.10., 1. o.) módosított 794/2004/EK bizottsági rendelet (2004. április 21.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet végrehajtásáról.

⁽³⁾ Lásd 4. cikk (5) bekezdését, amely az eljárási rendelet 4. cikkének (2), (3) és (4) bekezdése szerinti határozatokra utal. Ez a határidő nem tartható azokban az esetekben, amikor a bizottsági szolgálatoknak többször kell információt kérniük a hiányos bejelentések miatt.

⁽⁴⁾ Az eljárási rendelet 30. cikke alapján a Bizottságot minden állami támogatási eljárásban szakmai titoktartás köti. Ezt alátámasztja a Szerződés 339. cikkében előírt általános szakmai titoktartási kötelezettség is.

3.2. Alkalmazási kör

13. A Bizottság szolgálatai minden olyan esetben kezdeményezik a bejelentést megelőző kapcsolatfelvételt, amikor egy tagállam azt kéri. A Bizottság határozottan javasolja, hogy a tagállamok kezdjenek ilyen kapcsolatfelvételt az olyan ügyekben, amelyek új elemekkel vagy jellemzőkkel rendelkeznek, vagy amelyek bonyolultsága indokolttá teszi a Bizottság szolgálataival folytatott előzetes informális megbeszéléseket. A bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel az EU szempontjából kiemelten releváns közös érdekű projektek – például a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) törzshálózati projektje – esetében is hasznos lehet, amennyiben az ilyen projektek finanszírozása valószínűleg állami támogatásnak minősül.

3.3. Ütemezés

14. A bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel hatékonyságának biztosítása érdekében a tagállamoknak bejelentéstervezet formájában be kell nyújtaniuk a Bizottság szolgálatai számára a javasolt állami támogatási intézkedés értékeléséhez szükséges valamennyi információt. Ezt követően sor kerül a bejelentést megelőző informális kapcsolatfelvételre, a folyamat felgyorsítása érdekében jellemzően e-mailben, telefonon vagy konferenciabeszélgetés útján. Szükség esetén vagy a tagállam kérésére a Bizottság szolgálatai és a tagállam közötti találkozókra is sor kerülhet.
15. A különösen összetett ügyek (például a szerkezetátalakítási támogatással kapcsolatos ügyek, a nagy vagy összetett egyedi támogatási intézkedések) esetében a Bizottság szolgálatai azt ajánlják, hogy a tagállamok a lehető leghamarabb kezdeményezzék a bejelentést megelőző kapcsolatfelvételt, hogy eredményes vitát lehessen folytatni. Az ilyen kapcsolatfelvétel néhány látszólag kevésbé problematikus esetben is hasznos lehet, nevezetesen a tagállamok saját előzetes értékelésének érvényesítése, valamint azon információk meghatározása érdekében, amelyekre a Bizottság szolgálatainak az ügy értékeléséhez szükségük van.
16. A bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel időzítése és formátuma nagymértékben függ az ügy összetettségétől. Bár a kapcsolatfelvétel több hónapig is eltarthat, főszabály szerint nem haladhatja meg a hat hónapot.
17. A bejelentést megelőző kapcsolatfelvételt követően a tagállamnak képesnek kell lennie arra, hogy hiánytalan bejelentést nyújtson be. Az olyan esetekben, amikor a bizottsági szolgálatok úgy vélik, hogy a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel nem jár kielégítő eredménnyel, a bejelentést megelőző szakaszt lezártnak nyilváníthatják. Ez nem akadályozza meg a tagállamot abban, hogy egy hasonló intézkedés tekintetében ismételten előzetes bejelentést vagy bejelentést nyújtson be.

3.4. Tartalom

18. A Bizottság – különösen a jelentős technikai, pénzügyi és projektekkel kapcsolatos hatásokra vonatkozó tapasztalatai alapján – azt javasolja, hogy az egyedi intézkedések kedvezményezettjeit is vonják be a bejelentést megelőző kapcsolatfelvételbe. Mindazonáltal a kedvezményezett bevonására vonatkozó döntés továbbra is a tagállam hatáskörébe tartozik.
19. A több tagállamot érintő intézkedések (például a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek) esetében a Bizottság általában arra ösztönzi a részt vevő tagállamokat, hogy a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel kezdeményezése előtt folytassanak megbeszélést egymással, hogy következetes megközelítést alakítsanak ki az intézkedéssel kapcsolatban, és realisztikus ütemtervet határozzanak meg.
20. A Bizottság szolgálatai igyekeznek a tagállam rendelkezésére bocsátani az intézkedés előzetes informális értékelését a bejelentést megelőző szakasz végén. Az előzetes értékelés tartalmazza a Bizottság szolgálatainak nem kötelező erejű iránymutatását a bejelentéstervezet teljességéről, valamint egy nem hivatalos és nem kötelező erejű értékelést⁽¹⁾ arról, hogy az intézkedés állami támogatásnak minősül-e, és hogy az összeegyeztethető-e a belső piaccal vagy sem.
21. A különösen újszerű vagy összetett esetekben előfordul, hogy a Bizottság szolgálatai nem nyújtanak nem hivatalos előzetes értékelést a bejelentést megelőző szakasz végén. Ilyen esetekben a tagállam kérésére a Bizottság szolgálatai írásban jelezhetik, hogy milyen információt kell még nyújtani ahhoz, hogy el tudják végezni az intézkedés értékelését.
22. A bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel önkéntes és bizalmas. Nem befolyásolja az ügy értékelését annak hivatalos bejelentését követően. Különösen az a tény, hogy bejelentést megelőző kapcsolatfelvételre került sor, nem jelenti azt, hogy a Bizottság szolgálatai nem kérhetik a tagállamot a hivatalos bejelentést követően további információk benyújtására.

⁽¹⁾ Következésképpen ez az értékelés nem minősül a Bizottság hivatalos álláspontjának, és nem befolyásolja azt.

4. PORTFÓLIÓALAPÚ MEGKÖZELÍTÉS ÉS KÖLCSÖNÖSEN ELFOGADOTT TERVEZÉS

4.1. Portfólióalapú megközelítés

23. A tagállamok kérhetik a Bizottság szolgálatait, hogy a megítélésük szerint prioritást élvező ügyeket kezeljék kiszámíthatóbb ütemezés szerint. E célból részt vehetnek a Bizottság szolgálatai által biztosított „portfólió-vizsgálatban”. A Bizottság szolgálatai évente kétszer ⁽¹⁾ tájékoztatást kérnek a tagállamoktól arról, hogy a portfóliójukban bejelentett ügyek közül melyeket tekintik magas, illetve alacsony prioritást élvezőnek. Amennyiben a tagállamok részt kívánnak venni a vizsgálatban, a megadott határidőn belül válaszolniuk kell a kérésre. A Bizottság szolgálatai a tájékoztatás kézhezvételét követően, kellő tekintettel a rendelkezésre álló forrásokra és a kérelmet benyújtó tagállamot érintő egyéb függőben lévő ügyekre, javaslatot tehetnek az említett ügyek kölcsönösen elfogadott tervezésére annak biztosítása érdekében, hogy azok kezelése kellő időben és kiszámítható módon történjék.

4.2. Kölcsönösen elfogadott tervezés

4.2.1. Célkitűzés és tartalom

24. A kölcsönösen elfogadott tervezés olyan eszköz, amelyet az állami támogatásokkal kapcsolatos vizsgálatok valószínűsíthető időtartama átláthatóságának és kiszámíthatóságának fokozására lehet felhasználni. Ez az eszköz lehetővé teszi a Bizottság szolgálatai és a tagállam számára, hogy megállapodjanak egy adott ügyben a vizsgálat várható ütemezéséről, és bizonyos esetekben a vizsgálat várható lefolyásáról is. Ez különösen hasznos lehet olyan esetekben, amikor a TEN-T törzshálózati projektjéhez kapcsolódó új szempontok merülnek fel, vagy technikailag összetett, sürgős vagy érzékeny kérdéssről van szó.

25. A Bizottság szolgálatai és a tagállam a következőkről állapodhatnak meg:

- az ügy elsőbbségi kezelése a portfólió-vizsgálat részeként. Amennyiben tervezési vagy a forrásokkal kapcsolatos okokból ⁽²⁾ szükséges, elsőbbségi kezelés engedélyezhető, ha a tagállam cserébe hivatalosan elfogadja a portfóliójában szereplő más ügyek vizsgálatára vonatkozó határidő ⁽³⁾ felfüggesztését vagy kiterjesztését;
- Milyen információkat ⁽⁴⁾ kell a tagállamnak és/vagy a tervezett támogatás kedvezményezettjének a Bizottság szolgálatainak rendelkezésére bocsátania, és a Bizottság szolgálatai az adott esetben milyen típusú egyoldalú adatgyűjtést kívánnak igénybe venni.
- Az adott ügy bizottsági szolgálatok általi értékelésének valószínű formája és időtartama a bejelentést követően.

26. Amennyiben a tagállam gyorsan rendelkezésre bocsátja a megállapodás tárgyát képező összes információt, a Bizottság szolgálatai törekednek arra, hogy tiszteletben tartsák az ügy kivizsgálására vonatkozó, kölcsönösen elfogadott időkeretet. Mindazonáltal előfordulhat, hogy nem lehetséges ennek az időkeretnek a tiszteletben tartása azokban az esetekben, amikor a tagállam vagy harmadik felek által szolgáltatott információk további kérdéseket vetnek fel.

4.2.2. Alkalmazási kör és határidők

27. A kölcsönösen elfogadott tervezés különösen az olyan ügyek esetében alkalmazandó, amelyek teljesen új szempontokat foglalnak magukban, vagy technikailag nehezen kivitelezhetők, illetve érzékenyek. Ilyen esetben a bejelentést megelőző szakasz végén kölcsönösen elfogadott tervezésre kerül sor, amelyet a hivatalos bejelentés követ.
28. A kölcsönösen elfogadott tervezésre a hivatalos vizsgálati eljárás kezdetén is sor kerülhet. Ilyen esetekben a tagállamnak kölcsönösen elfogadott tervezést kell kérnie az ügy további kezelése érdekében.

⁽¹⁾ Jelenleg minden évben január, illetve szeptember végén.

⁽²⁾ Például olyan esetekben, amelyekben az Európai Unió pénzügyi intézményei holdingalakpként lépnek fel.

⁽³⁾ Lásd az eljárási rendelet 4. cikkének (5) bekezdését.

⁽⁴⁾ Például tanulmányokat vagy külső szakértői véleményeket.

5. A BEJELENTETT INTÉZKEDÉSEK ELŐZETES ÉRTÉKELÉSE

5.1. Információkérés

29. A Bizottság szolgálatai a bejelentés kézhezvételét követően megkezdik minden bejelentett intézkedés előzetes vizsgálatát. Amennyiben a támogatási intézkedés bejelentését követően további információkra van szükségük, információkérést küldenek a tagállamnak. Mivel a Bizottság szolgálatai törekednek az információkérések csoportosítására, és mivel az előzetes bejelentést megelőző kapcsolatfelvételnek biztosítania kell, hogy a tagállamok hiánytalan bejelentéseket nyújtsanak be ⁽¹⁾, egy átfogó információkérés általában elegendő. A kérelemben a Bizottság ismerteti, hogy mely információkra van szüksége, és azt általában a hivatalos bejelentést követő 4 héten belül küldi meg.
30. A tagállam válaszában kézhezvételét követően a Bizottság szolgálatai további kérdéseket tehetnek fel a válaszok tartalmától és az ügy jellegétől függően. Ez nem jelenti szükségszerűen azt, hogy a Bizottság számára komoly nehézséget jelent az ügy értékelése.
31. Amennyiben a tagállam nem nyújtja be a kért információkat a megadott határidőn belül, a Bizottság szolgálatai emlékeztetőt küldenek. Amennyiben egy emlékeztető után a tagállam továbbra sem küldi meg az információkat, a Bizottság szolgálatai tájékoztatják a tagállamot, hogy a bejelentést visszavontnak kell tekinteni ⁽²⁾, kivéve, ha kivételes körülmények állnak fenn. Miután a bejelentést visszavontnak tekintették, a tagállam újra bejelentheti az intézkedést a hiányzó információval kiegészítve.
32. A hivatalos vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó feltételek teljesülése esetén a Bizottság általánosságban legfeljebb két információkérő kör lebonyolítása után megindítja ezt az eljárást. Bizonyos esetekben azonban a hivatalos vizsgálati eljárás megindítása előtt további információkérésre kerülhet sor, az ügy jellegétől, valamint a tagállam által benyújtott információk teljességétől és összetettségétől függően.

5.2. Az előzetes vizsgálat közös megegyezéssel történő felfüggesztése

33. A Bizottság szolgálatai felfüggeszthetik az előzetes vizsgálatot, például amikor valamely tagállam felfüggesztést kér a támogatási intézkedés módosítása érdekében, hogy ezáltal az összhangba kerüljön az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal; a felfüggesztés emellett történhet közös megegyezéssel is.
34. A felfüggesztés időtartamáról előzetesen állapodnak meg. Amennyiben a tagállam ezen időtartam végéig nem nyújt be hiánytalan bejelentést, amely megfelel az állami támogatásra vonatkozó szabályoknak, a Bizottság szolgálatai az eljárást attól a ponttól folytatják, ahol azt korábban felfüggesztették. A Bizottság szolgálatai ezután általában tájékoztatják a tagállamot arról, hogy a bejelentést visszavontnak kell tekinteni, vagy azonnal megindítják a hivatalos vizsgálati eljárást, mivel komoly kételyek merültek fel azzal kapcsolatban, hogy a támogatási intézkedés megfelel-e az állami támogatásokra vonatkozó szabályoknak, és következésképpen összeegyeztethető-e a belső piaccal.

5.3. Kapcsolattartás az „aktuális helyzetre” vonatkozóan és kapcsolattartás a támogatás kedvezményezettjével

35. A Bizottság szolgálatai kérésre tájékoztatják a tagállamot a bejelentés előzetes vizsgálatának állásáról.
36. A tagállam úgy dönthet, hogy az „aktuális helyzetre” vonatkozó, a Bizottsággal való kapcsolattartásba bevonja a potenciális (egyedi) állami támogatási intézkedés kedvezményezettjét, különösen a jelentős technikai, pénzügyi és projektekkel kapcsolatos hatásokkal járó ügyekben. A Bizottság szolgálatai azt javasolják, hogy a kedvezményezettet vonják be az ilyen kapcsolattartásba. Mindazonáltal a kedvezményezett bevonására vonatkozó döntés továbbra is a tagállam hatáskörébe tartozik.

6. EGYSZERŰSÍTETT ELJÁRÁS AZ EGYÉRTELMŰ ÜGYEKBEN

6.1. Egyszerűsített eljárás alá vonható ügyek

37. Amennyiben egy ügy egyértelmű és bizonyos feltételek teljesülnek, a Bizottság megállapodhat abban, hogy egyszerűsített eljárás keretében kezelik azt. Ilyen esetekben a Bizottság arra törekszik, hogy a bejelentéstől számított 25 napon belül olyan rövid határozatot fogadjon el, amely megállapítja, hogy a bejelentett intézkedés nem valósít meg támogatást, vagy pedig kifogást nem tartalmazó határozatot fogadjon el ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Ha a kölcsönösen elfogadott tervezésben másként nem állapodnak meg.

⁽²⁾ Az eljárási rendelet 5. cikkének (3) bekezdése alapján.

⁽³⁾ Lásd az eljárási rendelet 4. cikkének (2) és (3) bekezdését.

38. Amennyiben valamely tagállam az egyszerűsített eljárás alkalmazását kéri, a Bizottság szolgálatai döntenek arról, hogy az ügy megfelel-e ezen eljárás feltételeinek. Ez különösen akkor fordulhat elő, ha valamely intézkedés kellőképpen hasonló olyan más intézkedésekhez, amelyeket legalább három, az előzetes bejelentés időpontját megelőző 10 évben elfogadott bizottsági határozatban hagytak jóvá (a továbbiakban: korábbi határozatok). Annak eldöntéséhez, hogy az intézkedés kellőképpen hasonló-e a korábbi határozatokban értékelt intézkedésekhez, a Bizottság szolgálatai valamennyi vonatkozó anyagi és eljárási feltételt megvizsgálják, nevezetesen a következőket: az intézkedés céljai és általános felépítése, a kedvezményezettek típusa, elszámolható költségek, egyedi bejelentési korlátok, támogatási intenzitás és alkalmazandó bónuszok (amennyiben van ilyen), kumulációs rendelkezések, ösztönző hatás és az átláthatóságra vonatkozó követelmények.
39. Általánosságban amennyiben legalább három korábbi határozat áll rendelkezésre, egyértelmű, hogy az intézkedés nem valósít meg támogatást, vagy hogy a támogatási intézkedés összeegyeztethető a belső piaccal. Bizonyos körülmények között azonban a helyzet ettől eltérő lehet, például ha a Bizottság a legutóbbi ítélezési gyakorlat fényében újraértékeli a korábbi határozatokat. Mivel az ilyen ügyeket alaposan meg kell vizsgálni, a Bizottság szolgálatai általában elutasítják az egyszerűsített eljárás alkalmazását.
40. A Bizottság szolgálatai továbbá megtagadhatják az egyszerűsített eljárás alkalmazását azokban az ügyekben is, amikor a támogatási intézkedés olyan vállalat javát szolgálhatja, amelyet a Bizottság által jogellenesnek és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított állami támogatás visszafizetésére vonatkozó kötelezettség terhel⁽¹⁾.

6.2. A bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel az egyszerűsített eljárás alkalmazásának meghatározása során

41. A Bizottság szolgálatai kizárólag abban az esetben állapodnak meg az egyszerűsített eljárás alkalmazásában, ha a bejelentést megelőzően kapcsolatfelvételre került sor a szóban forgó támogatási intézkedésről. Ebben az összefüggésben a tagállamnak be kell nyújtania az összes vonatkozó információt tartalmazó bejelentési formanyomtatvány tervezetét, ideértve a korábbi határozatokra való hivatkozásokat, valamint a bejelentés összefoglalójának tervezetét⁽²⁾, amelyet a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján való közzétételre szánnak.
42. A Bizottság szolgálatai csak akkor fogják az egyszerűsített eljárást alkalmazni, ha úgy vélik, hogy a bejelentési formanyomtatvány elvben teljes. Ez azt jelenti, hogy a Bizottság szolgálatainak elvben elegendő információ áll rendelkezésére az intézkedés jóváhagyásához, amennyiben a tagállam a bejelentést a bejelentési formanyomtatvány tervezetére alapozza, ideértve a bejelentést megelőző kapcsolatfelvétel eredményeit is.

6.3. A rövid összefoglaló bejelentése és közzététele

43. A rövid határozat elfogadására rendelkezésre álló 25 napos határidő (lásd a 38. pontot) attól az időponttól kezdődik, amikor a tagállam a bejelentést benyújtja. Az egyszerűsített eljárás során a szabványos bejelentési formanyomtatványokat⁽³⁾ alkalmazzák.
44. A bejelentés kézhezvételét követően a Bizottság szolgálatai közzéteszik a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján a bejelentés összefoglalóját⁽⁴⁾, valamint megállapítják, hogy a támogatási intézkedés jogosult lehet az egyszerűsített eljárás alkalmazására. Az érdekelt feleknek ezután 10 munkanap áll majd rendelkezésükre ahhoz, hogy megegyék észrevételeiket, különös tekintettel azon körülményekre, amelyek alaposabb vizsgálatot igényelnek. Amennyiben valamely érdekelt fél első látásra megalapozott aggályokat vet fel, a Bizottság szolgálatai a rendes eljárást alkalmazzák. Erről tájékoztatják a tagállamot és az érdekelt feleket.

6.4. Rövid határozat

45. Az egyszerűsített eljárás alkalmazása esetén a Bizottság általában rövid határozatot bocsát ki. A Bizottság arra törekszik, hogy a bejelentést követő 25 munkanapon belül határozatot fogadjon el arról, hogy a bejelentett intézkedés nem valósít meg támogatást, vagy pedig kifogást nem tartalmazó határozatot⁽⁵⁾ fogadjon el.
46. A rövid határozat tartalmazza a bejelentés időpontjában közzétett összefoglalót és az intézkedésnek a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti rövid értékelését, és adott esetben megemlíti, hogy ez összhangban áll a Bizottság korábbi döntéshozatali gyakorlatával. A határozat nyilvános változatát közzéteszik a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján.

⁽¹⁾ A tagállamok teljesítetlen visszafizetési felszólítása alapján, lásd a Bíróság 1994. március 9-i ítélete, TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92., ECLI: EU: C: 1994: 90.

⁽²⁾ A bevált gyakorlatok kódexének melléklete.

⁽³⁾ A végrehajtási rendelet I. melléklete.

⁽⁴⁾ Ez az összefoglaló a bevált gyakorlatok kódexének mellékletében szereplő formanyomtatványon alapul.

⁽⁵⁾ Lásd az eljárási rendelet 4. cikkének (2) és (3) bekezdését.

7. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS

47. A Bizottság javítani kívánja a hivatalos vizsgálati eljárás keretében kezelt összetett ügyek lefolytatásának átláthatóságát, kiszámíthatóságát és hatékonyságát. E célból az eljárási rendelet alapján rendelkezésre álló valamennyi eljárási eszközt hatékonyan alkalmazza majd.

7.1. A határozat és az érdemi összefoglaló közzététele

48. A Bizottság arra törekszik, hogy a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatát (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló határozat) – az érdemi összefoglalóval ⁽¹⁾ együtt – az elfogadásától számított 2 hónapon belül közzétegye, amennyiben a tagállam nem kéri, hogy a határozatból töröljék a bizalmas információkat.
49. Amennyiben a Bizottság szolgálatai és a tagállam nem értenek egyet a bizalmas információknak az eljárás megindításáról szóló határozatból való törlése tekintetében, a Bizottság a szakmai titoktartásról szóló közlemény ⁽²⁾ elveit fogja alkalmazni, és a határozatot annak elfogadása után a lehető leghamarabb közzé fogja tenni ⁽³⁾. Ugyanez a gyakorlat vonatkozik valamennyi jogerős határozat közzétételére ⁽⁴⁾.

7.2. Az érdekelt felek észrevételei

50. Az érdekelt felek – beleértve a támogatás kedvezményezettjét is – a határozat közzétételétől számított 1 hónapon belül tehetik meg észrevételeiket az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatban ⁽⁵⁾. A Bizottság szolgálatai elvileg nem hosszabbítják meg ezt a határidőt, és nem fogadják el beadványt annak lejárta után ⁽⁶⁾. A Bizottság szolgálatai csak kivételes és kellően indokolt esetekben járulhatnak hozzá a határidő meghosszabbításához, például ha az érdekelt fél különösen terjedelmes ténybeli információt kíván szolgáltatni, vagy ha az érdekelt féllel a határidő lejárta előtt kapcsolatfelvételre került sor.
51. Rendkívül összetett ügyekben a Bizottság szolgálatai megküldhetik az érdekelt felek – köztük a kereskedelmi vagy üzleti szövetségek – számára az eljárás megindításáról szóló határozat egy példányát, és felkérhetik őket, hogy tegyenek észrevételt az ügy konkrét vonatkozásaival kapcsolatban ⁽⁷⁾. Az érdekelt felekkel való együttműködés önkéntes. A Bizottság szolgálatai levelükben felkérik az érdekelt feleket, hogy 1 hónapon belül küldjék meg válaszüket, biztosítva az eljárás hatékonyságát. A Bizottság ugyanezt az észrevételek benyújtására irányuló felhívást megküldi a támogatás kedvezményezettjének is.
52. A védelemhez való jog ⁽⁸⁾ tiszteletben tartása érdekében a Bizottság szolgálatai az érdekelt felektől beérkezett észrevételek betekintheső változatát továbbítják az érintett tagállamnak, és felkérik a tagállamot, hogy 1 hónapon belül válaszoljon. Amennyiben az érdekelt felektől nem érkeznek észrevételek, a Bizottság szolgálatai tájékoztatják erről a tagállamot.
53. A Bizottság szolgálatai felkérik a tagállamokat, hogy az érdekelt felek észrevételeit fogadják el az eredeti nyelven, hogy azokat a lehető leggyorsabban továbbítani lehessen. Mindazonáltal a Bizottság szolgálatai rendelkezésre bocsátják a fordítást, ha azt a tagállam kéri. Ez azonban hosszabb eljárást eredményezhet.

7.3. Tagállami észrevételek

54. A Bizottság szolgálatai a hivatalos vizsgálati eljárás minél gyorsabb lezárására törekednek. Ezért szigorúan az eljárási rendeletben megállapított határidőket alkalmazzák. Amennyiben valamely tagállam 1 hónapon belül nem nyújt be észrevételeket ⁽⁹⁾ az eljárás megindításáról szóló határozatra vagy a harmadik felek észrevételeire vonatkozóan, a Bizottság szolgálatai a határidőt – ha a tagállam kérése indokolt – 1 hónappal meghosszabbíthatják, és jelzik, hogy – a rendkívüli körülmények esetét kivéve – további hosszabbítás nem engedélyezhető. Amennyiben a tagállam nem küld kielégítő és érdemi választ, a Bizottság a rendelkezésre álló információk alapján hozhat határozatot ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ Az „érdemi összefoglalónak” az a célja, hogy rövid összefoglalást adjon azon indokokról, amelyek alapján a Bizottság az eljárás megindításáról határozott. Az érdemi összefoglalót az EU valamennyi hivatalos nyelvére lefordítják, és az eljárás megindításáról szóló határozat teljes szövegével együtt közzéteszik a Hivatalos Lapban.

⁽²⁾ A Bizottság közleménye az állami támogatásokra vonatkozó határozatokkal kapcsolatos szakmai titoktartásról (HL C 297., 2003.12.9., 6. o.).

⁽³⁾ A szakmai titoktartásról szóló közlemény 33. pontjával összhangban.

⁽⁴⁾ A szakmai titoktartásról szóló közlemény 34. pontjával összhangban.

⁽⁵⁾ Az eljárási rendelet 6. cikke.

⁽⁶⁾ Az eljárási rendelet 12. cikke (1) bekezdésének sérelme nélkül.

⁽⁷⁾ Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bizottságnak jogában áll, hogy a hivatalos vizsgálati eljárást megindító határozat másolatát megküldje meghatározott érintett feleknek; lásd például: Technische Glaswerke Ilmenau kontra Bizottság ügy, T-198/01., ECLI: EU: T: 2004: 222, 195. pont; Falck Spa és társai kontra Bizottság egyesített ügyek, C-74/00. P. és C-75/00. P., ECLI:EU:C:2002:524, 83. pont.

⁽⁸⁾ És az eljárási rendelet 6. cikke (2) bekezdésével összhangban.

⁽⁹⁾ Az eljárási rendelet 6. cikkének (1) bekezdése.

⁽¹⁰⁾ Az eljárási rendelet 9. cikkének (7) bekezdése és 15. cikkének (1) bekezdése szerint.

55. Amennyiben jogellenes támogatás (azaz a Szerződés 108. cikke (3) bekezdésének megsértésével bevezetett új támogatás) esetében hiányoznak a Bizottság számára a végleges döntés meghozatalához szükséges alapvető fontosságú információk, a Bizottság információnyújtási rendelkezést ⁽¹⁾ bocsáthat ki, amelyben felszólítja a tagállamot az információk benyújtására. Ha a tagállam az előírt határidőn belül nem válaszol az információnyújtási rendelkezésre, a Bizottság a rendelkezésére álló információk alapján hozhat határozatot.

7.4. Kiegészítő információk kérése az érintett tagállamtól

56. Rendkívül összetett ügyekben előfordulhat, hogy a Bizottság szolgálatainak kiegészítő információkat kell kérniük, miután a tagállamnak az eljárás megindításáról szóló határozattal kapcsolatos észrevételeit kézhez vette. A tagállam rendelkezésére álló válaszadási határidő általában 1 hónap.
57. Amennyiben egy tagállam az adott határidőig nem küldi meg válaszát, a Bizottság szolgálatai emlékeztetőt küldenek, amelyben meghatározzák a végső határidőt, amely rendszerint 20 munkanap. A Bizottság szolgálatai arról is tájékoztatják a tagállamot, hogy amennyiben a határidőig nem érkezik megfelelő válasz, a Bizottságnak az ügy sajátosságaitól függően több választási lehetősége van: a bejelentést visszavonnak tekintheti ⁽²⁾; más forrásokhoz intézhet információkérést ⁽³⁾; jogellenes támogatások esetén a Bizottság információnyújtási rendelkezést bocsáthat ki; a rendelkezésére álló információk alapján is hozhat határozatot ⁽⁴⁾.

7.5. Más forrásokhoz intézett információkérés

58. A hivatalos vizsgálati eljárás megindítását követően, amennyiben hivatalosan megállapították, hogy a tagállam az előzetes vizsgálat során nem szolgáltatott elegendő információt, a Bizottság a tagállamtól eltérő forráshoz is információkérést intézhet ⁽⁵⁾.
59. Amennyiben a Bizottság szolgálatai a támogatás kedvezményezettjétől kívánnak információt kérni, meg kell szerezniük a tagállam kifejezett hozzájárulását. A tagállamnak általában rövid határidő áll rendelkezésére a hozzájárulás iránti kérelem megválaszolására.
60. A Bizottság szolgálatai tiszteletben tartják az arányosság elvét ⁽⁶⁾, és csak abban az esetben kérnek információkat más forrásokból, ha ez az információ az érintett felek rendelkezésére áll. Az érdekelt feleknek észszerű időszak, általában legfeljebb 1 hónap áll rendelkezésére az információk benyújtására.
61. Az egyéb forrásokból származó információk kérése mellett a Bizottság hatáskörrel rendelkezik az információk kivizsgálására és összegyűjtésére az uniós bíróságok ítélezési gyakorlata alapján is ⁽⁷⁾. Ezt a hatáskört nem érintik a más forrásokra vonatkozó információkérésekre vonatkozó különös szabályok.

7.6. A hivatalos vizsgálat indokolt felfüggesztése

62. A Bizottság szolgálatai a hivatalos vizsgálatot csak kivételes esetben és a tagállammal egyetértésben függesztik fel. Ez lehet a helyzet, ha a tagállam azért kéri a felfüggesztést, hogy projektjét összhangba hozza az állami támogatásokra vonatkozó szabályokkal, vagy ha az uniós bíróságok előtt folyamatban lévő valamely ügyben hozott ítélet hatással lehet az ügy értékelésére.
63. Hivatalos felfüggesztésre rendes esetben csak egyszer kerül sor, a bizottsági szolgálatok és a tagállam által közösen, előzetesen meghatározott időtartamra.

7.7. A végső határozat elfogadása és a hivatalos vizsgálat indokolt meghosszabbítása

64. A Bizottság mindig törekszik arra, hogy a végleges határozatot gyorsan, és amennyire lehetséges, az eljárás megindításától számított 18 hónapon belül meghozza ⁽⁸⁾. Ez a határidő a bizottsági szolgálatok és a tagállam közötti megállapodással meghosszabbítható. A határidő meghosszabbítása helyénvaló lehet az olyan ügyekben, amelyek teljesen új támogatási intézkedésre vonatkoznak, vagy új jogi kérdéseket vetnek fel.
65. A 18 hónapos határidő betartásának biztosítása érdekében a Bizottság arra törekszik, hogy legkésőbb 6 hónappal azt követően fogadja el a végső határozatot, hogy a tagállam benyújtja az utolsó információt, vagy az utolsó határidő lejártát követően.

⁽¹⁾ Az eljárási rendelet 12. cikke.

⁽²⁾ Az eljárási rendelet 5. cikkének (3) bekezdése.

⁽³⁾ Az eljárási rendelet 7. cikke.

⁽⁴⁾ Az eljárási rendelet 9. cikkének (7) bekezdése és 15. cikkének (1) bekezdése.

⁽⁵⁾ Például a T-198/01. sz., Technische Glaswerke Ilmenau kontra Bizottság ügyben (ECLI: EU: T: 2004: 222) az Elsőfokú Bíróság hallgatólagosan elismerte, hogy a Bizottságnak jogában állt kérdéseket feltenni azon vállalkozások egyikének, amelyek a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatot követően észrevételeket nyújtottak be. Hasonlóképpen, a T-296/97. sz., Alitalia kontra Bizottság ügyben (ECLI: EU: T: 2000: 289) az Elsőfokú Bíróság hallgatólagosan elfogadta azt is, hogy a Bizottság a megbízott szaknácsadóiin keresztül kapcsolatba léphet az intézményi befektetőkkel annak érdekében, hogy felmérje az olasz államnak az Alitaliába történő beruházása feltételeit.

⁽⁶⁾ Az eljárási rendelet 9. cikkének (6) bekezdése. Az említett rendelet 15. cikkének (2) bekezdése értelmében jogellenes támogatás esetén a Bizottságot nem köti a határidő.

8. A GAZDASÁGI ÁGAZATOK ÉS A TÁMOGATÁSI ESZKÖZÖK VIZSGÁLATA

66. A Bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy ágazati vizsgálatokat folytasson, amelyek során tiszteltetben tartja az arányosság elvét⁽¹⁾. Az ilyen vizsgálat végén a Bizottság jelentést tesz közzé az elvégzett vizsgálat eredményeiről a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján. A Bizottság tájékoztatja a tagállamokat, és felkéri őket és a többi érintett félt, hogy legfeljebb 1 hónapon belül tegyék meg észrevételeiket a jelentéssel kapcsolatban.
67. Az ágazati vizsgálat során szerzett információk felhasználhatók az állami támogatási eljárások során, valamint a Bizottság azokból kiindulva a saját kezdeményezésére vizsgálatot indíthat az állami támogatási intézkedésekre vonatkozóan.

9. HIVATALOS PANASZ

68. A Bizottság szolgálatai arra törekednek, hogy az érdekelt felek panaszait a lehető leghatékonyabban és legátláthatóbb módon kezeljék, az alábbiakban ismertetett bevált gyakorlatok alkalmazásával.

9.1. Panaszbejelentő űrlap és a támogatásnyújtás által érintett érdekek bizonyítására vonatkozó kötelezettség

69. Az érdekelt fél fogalmát az eljárási rendelet 1. cikkének h) pontja a következőképpen határozza meg: olyan tagállam vagy személy, vállalkozás vagy vállalkozások társulása, amelyek, illetve akinek érdekeit a támogatás nyújtása érintheti, különösen a támogatás kedvezményezettje, a versenytárs vállalkozások és a szakmai szövetségek. Azoknak az érdekelt feleknek, akik hivatalos panaszt kívánnak benyújtani a Bizottsághoz, ki kell tölteniük a panaszbejelentő űrlapot⁽²⁾, és meg kell adniuk valamennyi kért információt, a panasz betekintheső változatának⁽³⁾ benyújtásával együtt. Amennyiben a panaszbejelentő űrlap teljes, és a benyújtó fél bizonyítja, hogy a támogatásnak az eljárási rendelet 1. cikkének h) pontja⁽⁴⁾ alapján történő odaítélése érinteti érdekeit, a Bizottság szolgálatai hivatalos panaszként veszik nyilvántartásba az ügyet.
70. Amennyiben a benyújtó fél nem nyújtja be a panaszbejelentő űrlapon előírt összes információt, vagy nem bizonyítja, hogy a fellépés az érdekében áll, a Bizottság szolgálatai a beadványt piaci információként kezelik⁽⁵⁾. A Bizottság szolgálatai e célból tájékoztatják a benyújtó félt. A piaci információk további bizottsági vizsgálatához vezethetnek.

9.2. Indikatív időkeret és a hivatalos panasz vizsgálatának eredménye

71. A Bizottság szolgálatai arra törekednek, hogy a hivatalos panaszt a nyilvántartásba vételétől számított 12 hónapos – nem kötelező erejű – határidőn belül kivizsgálják. A vizsgálat az ügy körülményeire tekintettel hosszabb is lehet, például ha a Bizottság szolgálatainak további információkat kell kérniük a panaszostól, a tagállamtól vagy harmadik felektől.
72. Megalapozatlan panasz esetén a Bizottság szolgálatai igyekeznek a nyilvántartásba vételtől számított 2 hónapon belül tájékoztatni a panaszost arról, hogy elegendő indok hiányában nem áll módjukban állást foglalni az ügyben. Felkérlik a panaszost, hogy 1 hónapon belül nyújtson be további érdemi észrevételeket. Amennyiben a panaszos a határidőn belül nem nyújt be további észrevételeket, a panaszt visszavontnak kell tekinteni.
73. A jóváhagyott támogatásokra és/vagy a bejelentési kötelezettség alá nem tartozó támogatási intézkedésekre vonatkozó panaszok tekintetében a Bizottság szolgálatai szintén igyekeznek a panasz kézhezvételétől számított 2 hónapon belül megküldeni válaszukat a panaszosnak.

⁽¹⁾ Az eljárási rendelet 25. cikke.

⁽²⁾ A végrehajtási rendelet IV. melléklete.

⁽³⁾ Lásd az eljárási rendelet 24. cikkének (2) bekezdését.

⁽⁴⁾ „Érdekelt fél”: olyan tagállam vagy személy, vállalkozás vagy vállalkozások társulása, amelyek, illetve akinek érdekeit a támogatás nyújtása érintheti, különösen a támogatás kedvezményezettje, a versenytárs vállalkozások és a szakmai szövetségek.

⁽⁵⁾ Amint az az eljárási rendelet (32) preambulumbekkezdésében foglaltak szerint „[a] Bizottsághoz benyújtott panaszok minőségének biztosítása és egyúttal az átláthatóság és a jogbiztonság érdekében helyénvaló megállapítani azokat a feltételeket, amelyeknek minden panasznak meg kell felelnie annak érdekében, hogy a Bizottság számára a feltételezett jogellenes támogatással kapcsolatos információforrásnak minősüljön, és előzetes vizsgálat elindításához vezessen. Az e feltételeknek meg nem felelő panaszokat általános piaci információknak kell tekinteni, és azok nem vezetnek szükségszerűen hivatalból történő vizsgálatindításhoz.”

74. Munkaterhelésüktől függően és a vizsgálati prioritások meghatározásához való joguk⁽¹⁾ alkalmazásával a Bizottság szolgálatai a panasz nyilvántartásba vételét követő 12 hónapon belül igyekeznek elvégezni a következők egyikét:
- határozatot⁽²⁾ fogadnak el, és annak egy példányát megküldik a panaszosnak;
 - levelet küldenek a panaszosnak, amelyben ismertetik az intézkedéssel kapcsolatosan a rendelkezésre álló információk alapján kialakított előzetes álláspontjukat (a továbbiakban: előzetes értékelő levél); ez a levél nem a Bizottság hivatalos álláspontja.
75. Amennyiben az előzetes értékelő levél ideiglenesen megállapítja, hogy összeegyeztethetetlen támogatás nem áll fenn, a panaszos 1 hónapon belül észrevételeket tehet. Amennyiben a panaszos az előírt határidőn belül nem nyújt be észrevételeket, a panaszt visszavontnak kell tekinteni.
76. Amennyiben a panasz jogellenes támogatásra vonatkozik, a Bizottság szolgálatai emlékeztetik a panaszost arra, hogy lehetősége van a nemzeti bíróságok előtt olyan eljárást indítani, amely elrendelheti az ilyen támogatás felfüggesztését vagy visszafizetetését⁽³⁾. Az olyan támogatási intézkedésekre vonatkozó hivatalos panaszokat, amelyeket a nemzeti bíróságok előtt megtámadtak, a Bizottság szolgálatai az eljárás időtartama alatt alacsony prioritásúként kezelhetik.
77. Az indokolással ellátott panaszok betekinthető változatát a Bizottság szolgálatai általában, de nem szükségszerűen továbbítják a tagállamnak az észrevételei megtétele céljából. A Bizottság szolgálatai felkérlik az érintett tagállamot a panaszokra vonatkozó észrevételek és információk benyújtási határidejének betartására. A panaszokat általában eredeti nyelvükön küldik meg a tagállamnak. Mindazonáltal a Bizottság szolgálatai rendelkezésre bocsátják a fordítást, ha azt a tagállam kéri. Ez azonban hosszabb eljárást eredményezhet.
78. A Bizottság szolgálatai rendszeresen tájékoztatják a tagállamokat és a panaszosokat a panaszok feldolgozásáról vagy lezárásáról.

10. ÉRTÉKELÉSI TERV

79. Az állami támogatás pozitív hatásainak meg kell haladniuk annak a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt lehetséges negatív hatásait. Ennek biztosítása érdekében a Bizottság ösztönzi az olyan támogatási programok hatékony utólagos értékelését, amelyek a verseny jelentős torzulásához vezethetnek. Ezek közé tartoznak a nagy költségvetéssel vagy új jellemzőkkel rendelkező támogatási programok, valamint az olyan piacokon működő programok, ahol jelentős piaci, technológiai vagy szabályozási változások várhatók. A Bizottság szolgálatai a bejelentést megelőző szakaszban határoznak arról, hogy szükség van-e értékelésre. A Bizottság szolgálatai a lehető leghamarabb tájékoztatják erről a tagállamot, hogy elegendő idő álljon rendelkezésére az értékelési terv elkészítéséhez.
80. Az általános csoportmentességi rendelet alapján értékelendő programok⁽⁴⁾ esetében a tagállamnak a program hatálybalépésétől számított 20 munkanapon belül értesítést kell küldenie értékelési tervéről a Bizottságnak. A Bizottság értékeli az értékelési tervet, és amennyiben megfelel a feltételeknek, a lehető leghamarabb jóváhagyja azt. Ezt követően meghosszabbítja azt az időszakot is, amelyben a program az általános csoportmentességi rendelet alapján végrehajtható.
81. Az értékelendő bejelentett programok esetében a tagállamnak a bejelentéssel egy időben be kell nyújtania értékelési tervét a Bizottságnak. A Bizottság magával a programmal együtt fogja értékelni az értékelési tervet, és határozata kiterjed a tervre és a programra egyaránt. Az eljárási rendelet valamennyi eljárási követelménye teljes mértékben alkalmazandó.

11. NYOMON KÖVETÉS

82. A Bizottság folyamatosan felülvizsgálja a tagállamokban létező valamennyi támogatási rendszert⁽⁵⁾. A vizsgálatra a tagállamokkal együttműködésben kerül sor, amelyeknek minden szükséges információt a Bizottság rendelkezésére kell bocsátaniuk⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Bouygues SA kontra Bizottság ügy, T-475/04., (ECLI:EU:T:2007:196), 158. és 159. pont.

⁽²⁾ Az eljárási rendelet 4. cikke.

⁽³⁾ Lásd az állami támogatásra vonatkozó jogszabályok nemzeti bíróságok általi végrehajtásáról szóló bizottsági közleményt (HL C 85., 2009.4.9., 1. o.).

⁽⁴⁾ Azokat a támogatási programokat, amelyek éves költségvetése meghaladja a 150 millió EUR-t, az általános csoportmentességi rendelet 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja kizárja a csoportmentesség hatálya alól az érintett programok hatálybalépését követő 6 hónap elteltével, kivéve, ha a Bizottság az értékelési terv jóváhagyását követően meghosszabbította ezt az időszakot.

⁽⁵⁾ A Szerződés 108. cikkének (1) bekezdése alapján.

⁽⁶⁾ Az eljárási rendelet 21. cikke (1) bekezdésének megfelelően.

83. Az állami támogatási szabályozás korszerűsítése óta több lehetőség áll a tagállamok rendelkezésére ahhoz, hogy anélkül nyújtsanak támogatást, hogy azt a Bizottsághoz bejelentenek, főként azért, mert az általános csoportmentességi rendelet immár több intézkedésre alkalmazandó. Annak biztosítása érdekében, hogy ezek az intézkedések EUszerte egységes módon feleljenek meg a szabályoknak, egyre fontosabb a Bizottság számára annak nyomon követése, hogy a tagállamok miként alkalmazzák a meglévő vagy mentesített támogatási programokat. A Bizottság szolgálatai ezért éves nyomonkövetési eljárást vezettek be, amelynek során mintát választanak ki az állami támogatási ügyekből további vizsgálat céljából.
84. A Bizottság szolgálatai ellenőrzik, hogy a kiválasztott programok összhangban állnak-e jogalapjukkal, valamint felülvizsgálják azok végrehajtását ⁽¹⁾ is.
85. A Bizottság szolgálatai a tagállamoknak küldött információkérés révén szerzik be a nyomonkövetési eljárás lefolytatásához szükséges információkat. A tagállamoknak általában 20 munkanap áll rendelkezésükre az ilyen kérések megválaszolására. Indokolt esetben – például ha kivételesen nagy mennyiségű információ szolgáltatására van szükség – ez az időszak hosszabb is lehet.
86. Amennyiben a rendelkezésre bocsátott információk nem elegendőek annak megállapításához, hogy az intézkedést helyesen alakították ki és hajtották végre, a Bizottság szolgálatai további információkéréseket küldenek a tagállamnak.
87. A Bizottság szolgálatai az állami támogatási intézkedés nyomon követését az első információkéréstől számított 12 hónapon belül igyekeznek befejezni, és annak eredményeiről tájékoztatják az érintett tagállamot.

12. JOBB KOORDINÁCIÓ ÉS HATÉKONYABB PARTNERSÉG A TAGÁLLAMOKKAL

88. Az állami támogatási szabályozás korszerűsítése óta a tagállamokra nagyobb felelősség hárul az állami támogatások ellenőrzése terén, és több lehetőségük van arra, hogy a Bizottság felé történő bejelentés nélkül nyújtsanak támogatást. Ezért fontosabbá vált a Bizottság és a tagállamok közötti együttműködés az új állami támogatási szabályok alkalmazása tekintetében.
89. A tagállamokkal való szorosabb munkakapcsolatok előmozdítása érdekében a Bizottság szolgálatai számos olyan munkacsoportot hoztak létre, amelyek a tagállamok és a Bizottság képviselőiből állnak. Ezek a munkacsoportok rendszeresen üléseznek, és feladatuk az állami támogatási szabályok alkalmazása során szerzett gyakorlati kérdésekkel és a levont tanulságokkal kapcsolatos információcsere. A munkacsoportok számára a Bizottság szolgálatai biztosítják a titkárságot.
90. Ezen túlmenően a Bizottság szolgálatai szintén készen állnak a tagállamok támogatására, például informális iránymutatást nyújtva az új szabályok értelmezéséhez. A Bizottság szolgálatai emellett törekednek arra is, hogy a tagállamok kérésére képzéseket biztosítsanak a tagállamok számára az állami támogatások témájában.
91. A Bizottság szolgálatai továbbá létrehozták a nemzeti koordinátorok hálózatát is, amely megkönnyíti a tagállamokkal való napi kapcsolattartást. A nemzeti koordinátor kapcsolattartó pontot jelent a tagállamok számára, amikor azok az állami támogatási szabályok alkalmazásával kapcsolatos ügyek és egyéb szempontok kezelésével kapcsolatban a Bizottság szolgálataihoz kívánnak fordulni. A nemzeti koordinátorok számára másolatban meg kell küldeni a horizontális kérdésekről szóló elektronikus kommunikációt, különösen a portfólióalapú megközelítésre vonatkozóan.

13. JÖVŐBENI FELÜLVIZSGÁLAT

92. A Bizottság a bevált gyakorlatok kódexét annak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő 30. naptól kezdve fogja alkalmazni a bejelentett ügyekre és a más módon a tudomására hozott intézkedésekre.
93. A bevált gyakorlatok 2018. évi kódexét felül lehet vizsgálni annak érdekében, hogy a tükrözze az alábbiakat:
- jogalkotási, értelmezési és közigazgatási intézkedések változásai;
 - az uniós bíróságok vonatkozó ítélkezési gyakorlata; vagy
 - az alkalmazás során szerzett tapasztalatok.

⁽¹⁾ A program tényleges végrehajtása esetén.

94. A Bizottság rendszeres időközönként párbeszédet folytat majd a tagállamokkal és más érdekelt felekkel általában az eljárási rendelet és különösen a bevált gyakorlatok 2018. évi kódexe alkalmazásáról.
-

MELLÉKLET

A bejelentés összefoglalója: Harmadik felek felhívása észrevételeik megtételére**Állami támogatási intézkedés bejelentése**

A Bizottsághoz ...-én bejelentés érkezett az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikke szerinti támogatási intézkedésről. A Bizottság előzetes vizsgálatára alapozva megállapítja, hogy a bejelentett intézkedés az állami támogatások ellenőrzési eljárásainak lefolytatására alkalmazott bevált gyakorlatok kódexéről szóló bizottsági közlemény (HL L C ..., 2018. xx.xx., ... o.) 6. szakasza szerinti egyszerűsített ügykezelési eljárás hatálya alá tartozhat.

A Bizottság felhívja az érdekelt harmadik feleket, hogy a tervezett intézkedés kapcsán esetlegesen felmerülő észrevételeiket nyújtsák be a Bizottságnak.

A támogatási intézkedés főbb jellemzői a következők:

A támogatás hivatkozási száma: SA ...

Tagállam:

Tagállami hivatkozási szám:

Régió:

A támogatást nyújtó hatóság:

A támogatási intézkedés címe:

Nemzeti jogalap:

Az értékelés javasolt uniós jogalapja: A(z) (...)ról/-ről szóló iránymutatás vagy a(z) (1, 2 és 3) bizottsági határozatban kiemelt, szokásos bizottsági gyakorlat.

Az intézkedés típusa: Támogatási program/ad hoc támogatás

Létező támogatási intézkedés módosítása:

A támogatási program időtartama:

A támogatás odaítélésének időpontja:

Érintett gazdasági ágazat(ok):

A kedvezményezett típusa (kis- és középvállalkozás/nagyvállalkozás):

Költségvetés:

Támogatási eszköz (közvetlen támogatás, kamattámogatás, ...):

A bejelentett intézkedéshez kapcsolódó versenykérdéseket felvető észrevételeknek a közzétételt követő 10 munkanapon belül kell a Bizottsághoz beérkezniük, és tartalmazniuk kell ezen észrevételek bizalmas adatokat nem tartalmazó változatát is, amelyet az érintett tagállam és/vagy egyéb érdekelt fél rendelkezésére bocsátanak. Az észrevételeket az SA ... hivatkozási szám feltüntetése mellett lehet eljuttatni a Bizottsághoz faxon (...), postai úton vagy e-mailben a következő címre:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Registry
1049 Bruxelles/Brussels
BELGIQUE/BELGIË
Fax +32 22961242
E-mail: stateaidgreffe@ec.europa.eu